

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Tertia. Textus: Dominus meus, & Deus meus. Thema: Errores
commissi, virtute oppositâ, refarciantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

IN FESTO S. THOMÆ
APOSTOLI.

CONCIO TERTIA.

Dominus meus & Deus meus. Joann. 20.*Textus.*

Errores virtute opposita resarcendi sunt.

Thema.

Sanctus Thomas incredulus erat, *Non credam.* Incredulitatem suam zelosissima fidei confessione compensat: *Dominus meus, & Deus meus.* Discamus ex hinc omnes errores, & peccata, in qua lapsi sumus, poenitentia abrogare, sed & virtute opposita resarcire. Ita hortatur Sacra Scriptura Deut. 25. *Pro mensura peccati, sit & plagarum modus.* Et Michæ. 1. *Super hoc plangam, & ululabo: vadam spoliatus, & nudus, faciam planctum velut Draconum, & luctum quasi struthionum.* Et Psalmus 6. inquit David: *Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum, lachrymis meis stratum meum rigabo.* Audiamus Patres: *Se errasse à Deo considerantes, damna precedentia, lucris sequentibus recompen- sent.* docet nos S. Gregorius hom. 31. in Evang. *Tantò magis quis debet vincere operibus bonis, quanto prius instituit malis.* S. Thomas in epistola ad Ephesi: *Necessaria est paenitentia, aut que equeat crimina, aut excedat,* docet S. Hieronymus in Jeremiah. *Grandis squalor, & immundicia non levi purgatur dolore.* inquit S. Ambrosius, lib. de pœnit. *Qualis præcessit offensio, s. Ambros. talis debet sequi satisfactio.* hortatur S. Chrysostomus in Matth. *Qui te multum peccasse consideras, neceſſe est, ut nec in magnitudine, s. Chrysostom. nec in diuinitate tibi parcas.* suader Richardus à S. Victore Richardus à in cap. 2. Thren. *Non sufficit pravitatem fugere, sed oportet quoque s. Vict. virtutem operari.* loquitur Euthymius in cap. 3. Lucae. Eleganter Anastasius Nyssenus quæst. 4. in Script. ex S. Maximo: *Rapuisti alie- s. Euthymius, na,*

G

Anastasius
Nyssenus,

na, de cætero da etiam tua, scortatus es, castitatem exerce, & continentiam. In deliciis vitam egisti, & te inebriasti, sis sobrius, & bibe aquam. Conceptibus gratia Dei adjuvante slabiliam.

CONCEPTUS I.

Confirmatio.

Demandaverat Deus Jonæ Prophetæ: *Vade in Niniven Civitatem grandem, & prædica in ea cap. 1.* inobediens Jonas: *Surrexit, ut fugeret in Tharsis à facie Domini, & descendit Joppen, & inventit navem, cunctem in Tharsis, & dedit naulum ejus, & descendit in eam, ut iret cum eis in Tharsis à facie Domini.* Quid contigit? vix in altum mare navis defluxerat; *Dominus misit ventum magnum in mare, & facta est tempestas magna in mari, & navis periclitabatur conteri.* cap. 1. Nautæ, nè omnes una perirent, Jonam dejiciunt in mare? Et preparavit Dominus pîscem grandem, ut deglutiaret Jonam, &c. & dixit Dominus pîsci, & evomuit Jonâ in aridam. cap. 2. Vix pîscis Jonam evomuerat: *Surrexit Jonas, & abiit in Niniven juxta verbum Domini, & Ninive erat Civitas magna, itinere trium dierum, & cœpit Jonas introire civitatem itinere diei unius.* Cap. 3. S. Hieronymus hîc: *textum hunc: Cœpit Jonas introire civitatem itinere diei unius:* sic intelligendum esse docet: *Viam trium dierum, unius diei festinatione complevit.* Cur Jonas tam celer & velox est, cur adeò festinat, iter trium dierum una die perficit? Respondet Hieronymus: Peccavit Jonas negligentia, inobedientia; desuper nunc penitent, inobedientiam, obedientia promptissima, negligentiam summa diligentia, velocitate, celeritate recompensat: Ita Hieronymus in Jonam: *Ille præcepti, & superioris naufragii memor, viam trium dierum, unius diei festinatione complevit, & ita mirabiliter, damna præcedentia, lucris sequentibus recompensavit.* In nostrum documentum: inquit S. Gregorius hom. 31. in Evang. *Se errasse considerantes, damna præcedentia, lucris sequentibus recompensent.*

CON-

CONCEPTUS II.

Job 37. scriptum est : *Ab Aquilone aurum venit.* Aquilo pars est mundi frigidissima : Aurum effectus est regionis & operationis calidissimæ : Qui'd ergo mysterii latet , quod S. Spiritus Aquiloni , regioni frigidissimæ ; operationem calidissimam auri tribuat ? *Ab Aquilone aurum venit.* Non erravero , si per Aquilonem , Regionem frigidissimam , peccatum intellexero : ita me informante Jeremia cap. 1. *Ab Aquilone pandetur omne malum :* Per aurum verò intensionem , & gradum virtutum , ut castitatis , temperantiae , amoris DEI , fervoris in servitio Divino. *Ab Aquilone aurum :* Sit sensus : fuit quis Aquilo peccando , malum operando : Fuit frigidus in amore DEI , frigidus in servitio Divino , *Ab Aquilone aurum.* Aurum præstet pœnitens peccator , nempè intensionem operationum virtuosarum ; non simpliciter , sed ut duo , ut tria , studeat amare DEUM , ac in servitio Divino fervescere. Dupli amore , dupli servitio neglectum cultum DEI , intermissum divinum servitium , recompensare. Repeto verba S. Gregorii hom. 31. in Evang. *Se errasse à DEO considerantes , damna precedentia , lucris sequentibus recompensent.*

CONCEPTUS III.

Magdalena in civitate peccatrix. Lucæ 7. sincerè desuper pœnitit : *Ut cognovit , quod JESUS accubuisse in domo Pharisæi , attulit alabastrum unguenti , & stans retro secus pedes ejus , lachrymis capite rigare pedes ejus , & capillis capitis sui tergebat.* Placuit hæc insignis pœnitentia misericordi Domino , super peccata commissa liberaliter Magdalenam absolvit : *Remittuntur tibi peccata.* Absoluta à peccatis Magdalena , quid facit ? Humillima sepius , & iteratò ad pedes JESU prostrata , dejecta jacet , incessanter madent oculi lachrymas doloris , ut ipse Dominus interponere moram , piè Magdalenam affatus sit : *Mulier quid ploras ?* Joann. cap. 20. Tandem triginta annis

nis rigidissimam in solitudine duxit vitam, jejuniis, & castigati-
bus corpus affligendo. Cur, o Magdalena, à peccatis cum ab-
soluta sis, in tantum te, ut canis, ad pedes JESU humilias? cur
fletui non imponis moram, cur tot annis auferre pœnites? Re-
spondet S. Gregorius hoī. 34. in Evang. *Consideraverat Magda-
lena quid fecerit, & noluit moderari quid ficeret.* Consideravit
suam superbia, noluit moderari profundissima humilitate, ad
pedes JESU se ut canem abiciendo, recompensare; considera-
vit Magdalena suam lasciviam; noluit moderari, lætitias hæti-
bus, risum singultibus, voluptates carnis triginta annorum
jejunio, silentio, maceratione, asperitate nimia, refarcire.

CONCEPTUS IV.

Ter Dominus Petrum interrogat: *Si mons Joannis diligis me plus his?* Joann. 21. Cur J E S U S Petrum ter interrogat? Eodem capite narrat S. Joannes: Petro pescanti C H R I S T U S in littore apparuit; & licet alii discipuli navigio ad littus venirent, solus Petrus de navi exiliit in mare, per undas ad suum charum Magistrum pervenire properat: *Tunica se succinxit, & misit se in mare.* Cur se Petrus mittit in mare, cur non ut cœteri disci-
puli navigio venit? ad utramque quæstionem respondet S. Au-
gustinus: Tract. 103. in Joannem: *Tertiò, utrum Petrus cum diligat, Dominus interrogat; redditur enim trina negationi, trina confessio.* Ter negaverat C H R I S T U M Petrus in atrio Pontificis, ter stimulatur, trina C H R I S T I confessio-
ne, & amoris sponctione, perfidiam recompensare. Discamus
hinc, inquit S. Chrysost. in Matth. *Qualis præcessit offensa, talis debet sequi satisfactio.* Hinc Petrus se misit in mari, Scribit S. Petrus Chrysologus serm. 78. *ut mare ablueret, quod pec-
catum taliter fordidaverat.* Omnia maximè se lavat, ut om-
nium maximè peccato se inquinaverat: Documentum nobis re-
linquens, notat Rabanus in 2. Paralipo: *Grande peccatum, gran-
di indiget pœnitentia.*

CON-

CONCEPTUS V.

David fatetur Psalmo 6. *Lavabo per singulas noctes lectum meum, lachrymis meis stratum meum rigabo.* Cur recte lectum, ac stratum, cur non thronum regium, aut mensam lachrymis rigat? Lectum, stratum inquinavit David foedo adulterio; Lachrymis lavat lectum, quem adulterio inquinaverat, voluptatem, quam senserat, mentis tristitia, gaudium luctu, risum fletu compensat: Optime S. Chrysostomus hom. 22, ad Populum: *Si magnus est lapsus, grandi indiget penitentia.*

CONCEPTUS VI.

Jeremias lapsum Judæorum describens ait: *Peccatum peccavit Jerusalem.* Threnorum cap. 8. Subdit idem Propheta Judæorum actam poenitentiam, inquiens: *Plorans ploravit in nocte;* & duplicat peccatum, sed & duplicat poenitentiam; duplex illicitum gaudium, duplci deleatur dolore, & animi contritione.

Ergo cum Sancto Thoma Apostolo errores commissos, virtute ^{Epilogus} opposita compensemus. *Quoniam ille salvus in futurum erit, qui in hoc saeculo plus fleverit, quam peccaverit:* concludo cum S. Ambrosio lib. 2. de Poenit. cap. 6.

Amen.

G 3

CON-